

YR ATODLEN

Rheoliad 6

“ATODLEN 5

Rheoliad 13C

Daliadau a randdirymwyd

1. Mae'r gofynion ychwanegol a ganlyn yn gymwys i ddaliadau a randdirymwyd.

Cyflwyniad

2. Yn yr Atodlen hon ystyr “y meddiannydd” yw “meddiannydd daliad a randdirymwyd”

Rhanddirymiad oddi wrth y mesurau sy'n llywodraethu'r terfyn ar ddodi tail da byw

3. Rhaid i feddiannydd daliad a randdirymwyd sicrhau yn unrhyw flwyddyn galendr y rhoddyd rhanddirymiad ynglŷn â hi bod—

$$A \geq \left(\frac{Ngl}{250} \right) + \left(\frac{Nngl}{170} \right)$$

lle—

A yw ardal y daliad a randdirymwyd (hectarau), fel y mae ar 1 Ionawr ar gyfer y flwyddyn galendr honno;

Ngl yw cyfanswm y nitrogen (cilogramau) mewn tail da byw gan dda byw sy'n pori, p'un a ddodir ef yn uniongyrchol gan anifail neu wrth ei daenu;

Nngl yw cyfanswm y nitrogen (cilogramau) mewn tail da byw gan dda byw nad ydynt yn pori, p'un a ddodir ef yn uniongyrchol gan anifail neu wrth ei daenu.

Cynllunio'r modd y mae gwrtaith ffosffad yn cael ei daenu

- 4.—(1) Yn ychwanegol at lunio cynlluniau ynghylch taenu nitrogen o dan reoliad 14 (cynllunio'r modd y mae gwrtaith nitrogen yn cael ei daenu) rhaid i'r meddiannydd—

- (a) asesu faint o ffosfforws yn y pridd sy'n debygol o fod ar gael i'w amsugno gan y cnwd yn ystod y tymor tyfu (“y cyflenwad ffosfforws yn y pridd”);
- (b) cyfrifo'r maint gorau posibl o wrtaith ffosffad y dylid ei daenu ar y cnwd, gan gymryd i ystyriaeth faint o ffosfforws sydd ar gael o'r cyflenwad ffosfforws yn y pridd; ac
- (c) llunio cynllun ar gyfer taenu gwrtaith ffosffad ar gyfer y tymor tyfu hwnnw.

- (2) Rhaid i'r meddiannydd wneud hyn —

- (a) yn achos unrhyw gnwd ac eithrio glaswelltir parhaol, cyn taenu unrhyw wrtaith ffosffad am y tro cyntaf at ddibenion gwrteithio cnwd a blannwyd neu y bwriedir ei blannu; a
- (b) yn achos glaswelltir parhaol, bob blwyddyn gan ddechrau ar 1 Ionawr cyn taenu gwrtaith ffosffad.

Gofynion eraill ar gyfer y cynlluniau gwrteithio

- 5.—(1) Rhaid i'r cynllun gwrteithio ar gyfer y daliad a randdirymwyd—

- (a) cynnwys bras-gynllun sy'n dynodi lleoliad y caeau mae'r cynllun yn berthnasol iddynt; a
- (b) datgan yn glir mewn perthynas ag unrhyw gae y cyfeirir ato yn y cynllun natur y gwrtaith i'w ddefnyddio.

- (2) Rhaid i'r cynllun gwrteithio gofnodi—

- (a) y cyflenwad ffosfforws yn y pridd a'r dull a ddefnyddir i gadarnhau'r ffigur hwn;
- (b) y maint gorau posibl o wrtaith ffosffad y dylid ei daenu ar y cnwd, gan gymryd i ystyriaeth faint o ffosfforws sydd ar gael o'r cyflenwad ffosfforws yn y pridd;
- (c) faint o nitrogen sy'n debygol o fod ar gael i'w amsugno gan y cnwd o unrhyw dail organig y bwriedir ei daenu i'w amsugno gan y cnwd yn y tymor tyfu yn ystod y flwyddyn galendr y taenir ef ynddi;
- (d) faint o ffosffad sy'n debygol o gael ei gyflenwi i fodloni gofyniad y cnwd o unrhyw dail organig a daenir neu y bwriedir ei daenu yn ystod y flwyddyn galendr;
- (e) faint o wrtaith nitrogen a weithgynhyrchwyd sydd ei angen (hynny yw, y maint gorau posibl o nitrogen y mae ei angen ar y cnwd gan ddiwynnu faint o nitrogen a fydd ar gael i'r cnwd ei amsugno o unrhyw dail organig a daenir yn ystod y flwyddyn galendr honno); ac
- (f) faint o wrtaith ffosffad a weithgynhyrchwyd sydd ei angen (hynny yw, y maint gorau posibl o ffosffad y mae ei angen ar y cnwd gan ddiwynnu faint o ffosffad a gyflenwir i'r cnwd ei amsugno o unrhyw dail organig a daenir at ddibenion gwrteithio'r cnwd yn ystod y flwyddyn galendr honno).

Samplu a dadansoddi pridd

6.—(1) Bob pedair blynedd o leiaf rhaid i'r meddiannydd ymgymryd â samplu a dadansoddi pridd ar gyfer cyflenwad o ffosfforws o bob pum hectar o leiaf o ardal amaethyddol y daliad a rannirymwyd sydd o dan yr un drefn gnydio a math o bridd.

(2) Caiiff meddiannydd ddibynnu ar ganlyniadau blaenorol samplu a dadansoddi pridd ffosfforws o ardal amaethyddol y daliad a rannirymwyd sydd o dan yr un drefn gnydio a math o bridd at ddibenion is-baragraff (1), ar yr amod y cyflawnwyd y samplu a'r dadansoddi hwnnw o fewn pedair blynedd cyn y rhanddirymiad.

(3) Pan na chyflawnwyd samplu a dadansoddi pridd ffosfforws o ardal amaethyddol y daliad a rannirymwyd sydd o dan yr un drefn gnydio a math o bridd o fewn pedair blynedd i'r rhanddirymiad gael ei ganiatáu, rhaid cyflawni'r samplu a dadansoddi hwnnw fel a ganlyn—

- (a) 75% o'r ardal amaethyddol heb fod yn hwyrach na 12 mis ar ôl caniatáu'r rhanddirymiad; a
- (b) 100% o'r ardal amaethyddol heb fod yn hwyrach na 12 mis ar ôl y dyddiad y rhoddir y caniatâd nesaf am y rhanddirymiad i'r meddiannydd.

Yr wybodaeth ychwanegol sydd i'w chofnodi yn ystod y flwyddyn

7.—(1) Yn ychwanegol at yr wybodaeth sydd i'w chofnodi o dan reoliad 15 (yr wybodaeth ychwanegol sydd i'w chofnodi yn ystod y flwyddyn) rhaid i'r meddiannydd, cyn taenu tail organig, gofnodi—

- (a) cyfanswm cynnwys ffosffad y tail organig; a
- (b) faint o ffosffad sy'n debygol o gael ei gyflenwi o'r tail organig y bwriedir ei daenu at ddibenion gwrteithio'r cnwd yn y tymor tyfu y taenir ef ynddo.

(2) Yn ychwanegol at ofynion is-baragraff (1) rhaid i'r meddiannydd, cyn taenu gwrtaith ffosffad a weithgynhyrchwyd, gofnodi—

- (a) faint sydd ei angen (hynny yw, y maint gorau posibl o ffosffad y mae ei angen ar y cnwd gan ddiwynnu faint o ffosffad a gyflenwir i'r cnwd ei amsugno o unrhyw dail organig a daenir); a
- (b) y dyddiad a drefnwyd ar gyfer taenu (mis).

Mapiau risg

- 8.—(1) Yn ychwanegol at y gofynion o dan reoliad 19 (mapiau risg), rhaid i fap risg—
- (a) dangos pob cae wedi'i farcio â rhif cyfeirnod neu rif sy'n galluogi croesgyfeirio at gaeau a gofnodwyd yn y cynlluniau gwrteithio;
 - (b) cyfateb i ardal amaethyddol y daliad a randdirymwyd; ac
 - (c) cael ei gwblhau erbyn 1 Mawrth yn y flwyddyn galendr y mae'r rhanddirymiad yn berthnasol iddi.
- (2) Pan fo newid mewn amgylchiadau yn effeithio ar fater y cyfeiriwyd ato ym mharagraff (1), rhaid i'r meddiannydd ddiweddarau'r map risg o fewn mis i'r newid.

Cynnal y daliad a randdirymwyd yn ddaliad glaswelltir

9. Rhaid i'r meddiannydd gynnal y daliad i sicrhau bod o leiaf 80% o'r ardal amaethyddol yn cael ei hau â phorfa yn ystod y flwyddyn y mae'r rhanddirymiad yn berthnasol iddi.

Cyfnod gwaharddedig ar gyfer aredig porfa ar y daliad a randdirymwyd

10. Ni chaiff neb—
- (a) aredig glaswelltir dros dro ar briddoedd tywodlyd rhwng 1 Gorffennaf a 31 Rhagfyr;
 - (b) aredig porfa ar briddoedd tywodlyd cyn 16 Ionawr lle y cafodd tail da byw ei daenu ar y borfa honno rhwng 1 Medi a 31 Rhagfyr yn y flwyddyn galendr flaenorol; ac
 - (c) aredig porfa ar briddoedd nad ydynt yn briddoedd tywodlyd cyn 16 Ionawr lle y cafodd tail da byw ei daenu ar y borfa honno rhwng 15 Hydref yn y flwyddyn galendr flaenorol a 15 Ionawr.

Hadu cnydau ar ôl porfa ar y daliad a randdirymwyd

11. Pan fo porfa ar y daliad a randdirymwyd yn cael ei haredig, rhaid bod y tir—
- (a) wedi'i hau gan gnwd sydd â galw mawr am nitrogen o fewn pedair wythnos sy'n dechrau drannoeth dyddiad aredig y borfa; neu
 - (b) wedi'i hau gan borfa o fewn chwe wythnos sy'n dechrau drannoeth dyddiad aredig y borfa.

Cylchdro cnydau ar y daliad a randdirymwyd

12. Rhaid i gylchdro cnydau ar y daliad a randdirymwyd beidio â chynnwys codlaysiau neu blanhigion eraill sy'n trosi nitrogen atmosfferig ac eithrio porfa sydd â llai na 50% o feillion, neu unrhyw godlaysiau eraill gyda phorfa wedi'i hau oddi tanynt.

Cofnodi maint y daliad a randdirymwyd

- 13.—(1) Rhaid i feddiannydd gofnodi cyfanswm yr ardal amaethyddol a'r ardal o borfa yn y daliad a randdirymwyd erbyn 1 Mawrth yn y flwyddyn galendr y mae'r rhanddirymiad yn berthnasol iddi.
- (2) Os bydd maint y daliad a randdirymwyd neu ardal o borfa oddi mewn iddo yn newid rhaid i'r meddiannydd ddiweddarau'r cofnod o fewn mis sy'n dechrau drannoeth y newid.

Cofnodion ynglŷn â storio tail yn ystod y cyfnod storio

14. Yn ychwanegol at ofynion rheoliad 37 (cofnodion ynglŷn â storio tail yn ystod y cyfnod storio) rhaid i'r meddiannydd wneud cofnod sy'n disgrifio'r systemau siediau da byw a storio tail

ynghyd â faint o le storio tail sydd ar gael ar y daliad erbyn 1 Mawrth yn y flwyddyn galendr y mae'r rhanddirymiad yn berthnasol iddi.

Cofnod o'r nitrogen a'r ffosffad a gynhyrchir gan anifeiliaid

15.—(1) Rhaid i'r meddiannydd gofnodi nifer y da byw a ddisgwylir a'r categori (yn unol â'r categorïau yn Nhablau 1 a 2 yn Atodlen 1) i'w cadw ar y daliad yn ystod y flwyddyn galendr y mae'r rhanddirymiad yn berthnasol iddi.

(2) Yn dilyn y gofynion ynghylch cofnodi yn is-baragraff (1), rhaid i'r meddiannydd wedyn gyfrifo a chofnodi faint o nitrogen a ffosffad mewn tail y disgwylir i'r da byw eu cynhyrchu ar y daliad yn ystod y flwyddyn honno gan ddefnyddio Tablau 1 a 2 yn Atodlen 1.

(3) Rhaid i'r cofnodion sydd i'w gwneud yn unol ag is-baragraffau (1) a (2) gael eu gwneud cyn 1 Mawrth yn y flwyddyn galendr dan sylw.

Tail da byw y bwriedir dod ag ef i'r daliad a randdirymwyd neu ei anfon oddi yno

16.—(1) Rhaid i'r meddiannydd—

- (a) gwneud cofnod o'r math o dail da byw a faint ohono y bwriedir dod ag ef i'r daliad a'i anfon oddi yno yn ystod y flwyddyn galendr y mae'r rhanddirymiad yn berthnasol iddi; a
- (b) asesu a chofnodi faint o nitrogen sydd yn y tail da byw a gofnodwyd o dan is-baragraff (1)(a) yn unol â rheoliad 39(4) a Rhannau 1 a 2 o Atodlen 3.

(2) Rhaid i'r cofnodion sydd i'w gwneud o dan is-baragraff (1) gael eu gwneud cyn 1 Mawrth yn ystod y flwyddyn galendr y mae'r rhanddirymiad yn berthnasol iddi.

Cofnodion o'r cnydau a heuwyd

17. Yn ychwanegol at ofynion rheoliad 42 (cofnodion o'r cnydau a heuwyd) rhaid i feddiannydd sy'n bwriadu taenu gwrtaith ffosffad, o fewn wythnos o hau cnwd gofnodi—

- (a) y cnwd a heuwyd; a
- (b) y dyddiad hau.

Cofnodion o daenu gwrtaith ffosffad

18. Yn ychwanegol at ofynion rheoliad 43 (cofnodion o daenu gwrtaith nitrogen) rhaid i feddiannydd gofnodi—

- (a) o fewn wythnos o daenu tail organig—
 - (i) cyfanswm y cynnwys ffosfforws; a
 - (ii) faint o ffosffad a gyflenwyd i'w amsugno gan y cnwd; a
- (b) o fewn wythnos o daenu gwrtaith ffosffad a weithgynhyrchwyd—
 - (i) y dyddiad taenu; a
 - (ii) faint o ffosffad a daenwyd.

Cofnodi dyddiad yr aredig

19. Yn ychwanegol at ofynion rheoliad 44 (cofnodion dilynol) rhaid i feddiannydd gofnodi o fewn wythnos o aredig y daliad a randdirymwyd, ddyddiad yr aredig hwnnw.

Cyfrifon gwrteithio

20.—(1) Rhaid i feddiannydd, neu unrhyw berson ar ran y meddiannydd, gyflwyno cyfrifon gwrteithio ar gyfer y flwyddyn galendr i Gorff Adnoddau Naturiol Cymru erbyn 30 Ebrill y flwyddyn ganlynol.

(2) Rhaid i Gorff Adnoddau Naturiol Cymru gyhoeddi'r dull a'r ffurf y mae'n rhaid i gyfrif gwrteithio gael ei wneud ynddynt.

(3) (Rhaid i'r cyfrif gwrteithio gofnodi—

- (a) cyfanswm ardal amaethyddol y daliad a randdirymwyd;
- (b) yr ardal o'r daliad a randdirymwyd a orchuddiwyd gan—
 - (i) gwenith gaeaf;
 - (ii) gwenith gwanwyn;
 - (iii) haidd gaeaf;
 - (iv) haidd gwanwyn;
 - (v) rêp had olew gaeaf;
 - (vi) betys siwgr;
 - (vii) tatws;
 - (viii) indrawn porthi;
 - (ix) porfa; a
 - (x) cnydau eraill;
- (c) nifer a chategori'r anifeiliaid a gadwyd ar y daliad a randdirymwyd yn ystod y flwyddyn galendr flaenorol yn unol â'r categorïau a ddisgrifir yn Nhablau 1 a 2 yn Atodlen 1;
- (d) faint o nitrogen a ffosffad oedd yn y tail a gynhyrchwyd gan yr anifeiliaid ar y daliad a randdirymwyd yn ystod y flwyddyn galendr flaenorol gan ddefnyddio Tablau 1 a 2 yn Atodlen 1;
- (e) faint o dail da byw, ei nodweddion a pha fath a ddygwyd i'r daliad a randdirymwyd neu ei anfon oddi yno yn ystod y flwyddyn galendr y mae'r rhanddirymiad yn berthnasol iddi;
- (f) faint o nitrogen a ffosffad oedd yn y tail a gofnodwyd o dan is-baragraff (3)(e) a gyfrifwyd yn unol â pharagraff 14(2);
- (g) pwysau (tunelli) a chynnwys nitrogen yr holl stociau gwrtaitn nitrogen a weithgynhyrchwyd a gadwyd ar y daliad a randdirymwyd rhwng 1 Ionawr a 31 Rhagfyr yn ystod y flwyddyn galendr y mae'r rhanddirymiad yn berthnasol iddi; a
- (h) pwysau (tunelli) a chynnwys nitrogen yr holl wrtaith nitrogen a weithgynhyrchwyd a ddygwyd i'r daliad a randdirymwyd a'i anfon oddi yno rhwng 1 Ionawr a 31 Rhagfyr yn ystod y flwyddyn galendr y mae'r rhanddirymiad yn berthnasol iddi.”